

багаторічними даними критичні температури для перезимівлі виноградних насаджень спостерігаються 1–2 рази на 10 років, тому для ефективного ведення культури слід використовувати сорти, які характеризуються підвищеною морозо-зимостійкістю. Визначено, що досліджувані сорти винограду в середньому за два роки досліджень мали такі відсотки вічок неушкоджених морозами: 'Ароматний' – 82,5 %, 'Агат таїровський' – 80,0 %, 'Загрей' – 75,2 %, 'Іскорка' – 76,6 %, 'Одеський жемчуг' – 70,2 %, 'Шкода' – 75,4 % та 'Ярило' – 76,4 %. Ці дані дозволяють зробити попередній висновок про те, що досліджувані сорти придатні для поповнення сортименту виноградних насаджень Запорізької області.

УДК 635.15(477.41)

Кутовенко В. Б.¹, Костенко Н. П.²

¹Національний університет біоресурсів і природокористування України, вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, 03041, Україна, e-mail: virakutovenko@mail.ru

²Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, м. Київ, 03041, Україна

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ РЕДИСКИ

Редиска – одна із найбільш скоростиглих культур, яка відкриває сезон ранніх весняних овочів, коли організм людини ослаблений після зимових холодів, а на ринках ще немає вітчизняних овочів з відкритого ґрунту. Висока холодостійкість і короткий вегетаційний період дозволяють виробникам отримати прибутки за її вирощування вже у квітні. Редиска є однією з культур, яка має велике харчове і лікувальне значення. До складу її м'якоті входить багато клітковини, мінеральних солей, пектинових речовин, ефірні олії, вітаміни. Вона нормалізує рівень холестерину і виводить токсини та шлаки, містить фітонциди, які є натуральними антибіотиками, що підвищують імунітет. Ефірні олії, які містяться в коренеплодах, надають їм приємного гоструватого смаку, збуджують апетит і поліпшують процес травлення.

Метою роботи було вдосконалити елементи технології вирощування редиски, зокрема підібрати найбільш ранньостиглі та врожайні сорти з високими смаковими і якісними показниками.

Експериментальні дослідження з вивчення ранньостиглості та продуктивності сортів редиски проводили на колекційних ділянках кафедри овочівництва в НДП «Плодоовочевий сад» НУБіП України. Дослідження проводили за Методикою дослідної справи в овочівництві та баштанництві. Предметом досліджень були 6 сортів редиски вітчизняної та іноземної селекції – 'Базис', 'Ксенія', 'Краків'янка', 'Вайт Брекфаст', 'Кримсон' та 'Родос'. За контроль було взято сорт 'Базис'. Розмір облікової ділянки становив 5 м².

Сівбу насіння проводили як тільки можна вийти в поле. Для захисту від хрестоцвітої блішки ділянку укривали синтетичним нетканним матеріалом відразу після сівби насіння. У дослідах проводили фенологічні

спостереження, біометричні вимірювання рослин, облік врожаю, біохімічні аналізи та дегустаційну оцінку коренеплодів. Агротехніка вирощування редиски прийнята у виробничих умовах.

Збирали врожай у два-три прийоми. Зібрані коренеплоди сортували на товарні і нетоварні, зважували їх окремо. Нетоварні сортували на уражені хворобами, пошкоджені шкідниками, тріснуті, потворні. Кожну фракцію зважували окремо і обчислювали.

За результатами проведених досліджень встановлено, що за скоростиглістю і дружністю формування товарних коренеплодів відзначились сорти 'Кримсон' та 'Родос' з тривалістю вегетаційного періоду 21–23 доби.

Товарна урожайність сортів, які досліджували, коливалась у межах 18,2–29,1 т/га. Найвищою врожайністю характеризувався сорт 'Кримсон' з врожайністю 29,1 т/га, що на 9,78 т/га більше ніж у контрольному варіанті. Крім того, у цього ж сорту середня маса коренеплодів була найбільшою серед усіх досліджуваних сортів – 30 г. Потрібно відмітити також сорт 'Родос', у якого середня маса коренеплоду становила 28 г, а врожайність 25,22 т/га, що на 5,9 т/га більше контролю. У сортів 'Ксенія' та 'Вайт Брекфаст' не було виявлено істотної різниці із контрольним варіантом 'Базис'.

За дружністю формування коренеплодів потрібно відмітити сорти 'Вайт Брекфаст', 'Кримсон' та 'Родос', у яких за перший захід зібрали 75–80 % коренеплодів, що говорить про скоростиглість й адаптованість сорту до умов вирощування. У сортів 'Базис', 'Ксенія' та 'Краків'янка' був триваліший період збирання врожаю.

УДК 631.527.12

Лівандовський А. А., Швед В. Д., Клочко А. А.

Філія Українського інституту експертизи сортів рослин Чернігівський обласний державний центр експертизи сортів рослин, пр-т Миру, 61, м. Чернігів, 14005, Україна, e-mail: sortomerega@bk.ru

ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА СОЇ В УМОВАХ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Ще декілька десятиріч тому Чернігівщина не розглядалась як регіон виробництва сої. Проте сталі тенденції до зростання обсягів її виробицтва на внутрішньому та зовнішньому ринках, постійного попиту у переробників та експортерів, зміна кліматичних умов в сторону потепління, успіхи селекції в створенні скоростиглих сортів заклали підґрунтя для гарантованого виробництва даної культури в зоні Українського Полісся.

Якщо в 1992 році площа посівів сої в Україні становила 97,5 тис. га, то в 2015 р. – 2135,6 тис. га, тобто збільшилася майже в 22 рази. Валове виробництво відповідно становило 120,0 тис. та 3930,6 тис. т, тобто зросло майже в 33 рази. Врожайність сої останніми роками в Україні коливається в межах 17,1–21,6 ц/га (2012–2015 рр.). Рекордні урожаї сої сягають 102 ц/га (Херсонщина, 2005 рік) – 104 ц/га (США, штат Міссурі).

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку